

بِسْمَِ
اللَّهِ
الرَّحْمَٰنِ
الرَّحِيمِقالله
تعالي:
وَاعْبُدْ
رَبَّكَ
حَتَّى
يَأْتِيَكَ
الْيَقِينُ
قالرسولالله
(ص) : أَحَبُّ
الْأَعْمَالِ
إِلَى
اللَّهِ
أَدْوَمُهَا
وَإِنْقَلَّ
وَإِنْقَلَّ
وَإِنْقَلَّ
وَالْإِنسَ
إِلَّا
لِيَعْبُدُونِ Ben cinleri ve insanları (sırf Beni tanıyıp) Bana ibadet etsinler diye yarattım.
وَالْعَصْرِ*,
إِنَّ

الْإِنسَانَ
لَفِي خُسْرٍ*
إِلَّا
الَّذِينَ
آمَ.نُوا
وَعَمِلُوا
الصَّالِحَا
78;ِ Asra and olsun ki, insan ziyandadır. Ancak inanıp iyi işler yapanlar, ziyanda
değillerdir.(Asr, 1-3) Teşekkür Hissi ve İnsan İnsanı eşref-i Mahlukat olarak en güzel
surette yaratan ve ona sayısız nimetler veren Rabbimize hamd ve şükretmemiz gerekmez
mi? إِنَّا
خَلَقْنَا
الْإِنسَانَ
مِن
نُّطْفَةٍ
أَم.ْشَاجٍ
نَّبْتَلِيه
16;
فَجَعَلْنَا
07;ُ سَمِيعًا
بَصِيرًا*إِن
614;ّا
هَدَيْنَاهُ
السَّبِيلَ
إِمَّا
شَاكِرًا
وَإِمَّا
كَفُورًا Doğrusu biz insanı, imtihan
etmek için karışık bir nutfeden (erkek ve kadın sularından) yarattık da onu içici,
görücü yaptık. Muhakkak Biz ona (doğru) yolu gösterdik;
ister şükredici olsun, ister nankör kafir!(İnsan, 76/2-3)
Neden şükreden bir kul olmayalım? İbadetler Allah (c.c.)’a şükretmenin
göstergesidir. Bugün Rabbinin istek ve emirlerini yerine getirmeyenin, yarın O'ndan ne
istemeye hakkı olur? İbadete Kim Muhtaçtır ?
Yaratan mı? Yaratılan mı? Bizi Rabbimize ibadetten alıkoyan nedir?
وَمَا لِي لاَ
أَعْبُدُ
الَّذِي
فَطَرَنِي
وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ Ben
niçin beni yaratana kulluk etmeyeyim? Siz de hep O'na döndürüleceksiniz.
 (Yasin, 36/22) Bu ayette, mahlukatın, yaratıcısı olan Allah'a itaat ve kulluk etmenin, aklın ve
fıtratın gereğ olduğu söyleneğ dir. Şayet bir mantıksızlık varsa o da insanın kendisini halk
etmeyen varlıklara kulluk etmesidir. Yüce dinimiz ibadeti öyle esaslar üzerine
bina etmiştir ki, özü muhafaza edilerek güzel bir şekilde ve devamlı olarak
yapıldığı takdirde, beklenen neticeyi mutlaka temin eder. Dinde Kolaylık Esastır Allah (c.c.) Teala
ibadetlerde orta yolu tutmamız için, ibadetleri kolaylaştırmıştır:

يُرِيدُ
اللّهُ
بِكُمُ
الْيُسْرَ
وَلاَ
يُرِيدُ
بِكُمُ
الْعُسْرَ Allâh sizin
için kolaylık ister, gülçiük istemez. (Bakara, 2/185) Peygamberimiz (s.a.v)
de: إنَّ
الدِّينَ
يُسْرٌ ،
وَلَنْ
يُشَادَّ
الدِّينَ
أَحَدٌ
إِلاَّ
غَلَبَهُ Bu din kolaylıktır. Kimse (aşırı
gayretle) dini geçmeye çalışmasın, (başa çıkamaz, yine de yapamadığı
eksiklikleri kalır ve) galibiyet dinde kalır. (Buhârî, İman, 29) buyurmuştur. Başka
bir hadislerinde ise: عَنْ
أَنَسِ بْنِ
مَالِكٍ عَنْ
النَّبِيِّ
(صعلم) قَالَ
يَسِّرُوا
وَلَا
تُعَسِّرُوا
وَبَشِّرُوا
وَلَا
تُنَفِّرُوا Hz.
Enes (r.a) anlatıyor: Resûlullah (a.s) şöyle buyurdu: "Kolaylaştırın, zorlaştırmayın ve
müjdeleyin, nefret ettirmeyin." (Buhârî, İlm 12, Edeb 80) Talha b.
Ubeydillah şöyle demiştir: Necid ahâlîsinden saçi, darmadağın (fakîr)
bir kimse Rasulullah (s.a.v.)'e geldi. Uzaktan sesini iyice duyamıyor, ne söylediğini
anlayamıyorduk. Nihâyet biraz daha yaklaşıncı İslam hakkında bazı sorular sorduğunu
anladık. (Suâline karşı) Rasulullah (s.a.v.): "Bir gün, bir gece içinde beş vakit
namazı emretti." b (Adamcağız): "Üzerimde bu namazlardan başkası da olacak mı?" diye
sordu. "Hayır, ancak kendi isteğınle kıalarsan o başka" cevâbını verdi. Ondan sonra
Resulullah (s.a.v.): "Bir de Ramazan orucu var." buyurdu. (Adamcağız yine): "Üzerimde
bundan başkası da olacak mı?" diye sordu. O da : "Hayır, ancak kendi isteğınle tutarsan o başka"
cevâbını verdi. Talha (r.a.) der ki: Rasulullah (s.a.v.), zekâtı da ona söyledi.
(Adamcağız, yine): "Üzerimde bundan başkası da olacak mı?" diye sordu. yine Rasulullah
(s.a.v.): "Hayır, ancak kendi isteğınle verirsen o başka"cevâbını verdi. Bunun üzerine
(Necid'li fakîr):
فَأَدْبَرَ
الرَّجُلُ
وَهُوَ

يَقُولُ
وَاللَّهِ
لَا أَزِيدُ
عَلَى هَذَا
وَلَا
أَنْقُصُ "Vallâhi
bundan ne fazla, ne eksik bir şey yapacak değilim." diyerek ve arkasını dönerek gitti.
(Bunu duyunca) Rasulullah (s.a.v.):
 أَفْلَحَ
إِنْ صَدَقَ "Eğer
doğru söylüyorsa kurtuluŗa ermiŗtir." buyurdu.(Buhari, İman, 34;44) İbadetlerde
İstikrar ve Devamlılık Yüce Allah (c.c.) ibadetleri, belirli gün ve gecelerde, belirli aylarda
yada belirli yaŗlarda değil; mükellef olduğumuz andan ölünceye kadar yerine
getirmemizi emrediyor. Rabbimiz ŗöyle buyuruyor:
وَاعْبُدْ
رَبَّكَ
حَتَّى
يَأْتِيَكَ
الْيَقِينُ Sana
ölüm gelip çatıncaya kadar Rabbine ibadet et! (Hicr, 15/99) Nitekim bir
baŗka âyette,
وَجَعَلَنِي
مُبَارَكًا
أَيْنَ مَا
كُنتُ
وَأَوْصَانِي
بِالصَّلَاةِ
وَالزَّكَاةِ
مَا دُمْتُ
حَيًّا (Hz. İsa beŗikte iken konuŗtuęunda) Sağ
olduğum sürece bana namaz kılmayı, zekat vermeyi emretti. (Meryem, 19/31)
buyurulmuŗtur. وَأْمُرْ
أَهْلَكَ
بِالصَّلَاةِ
وَاصْطَبِرْ
عَلَيْهَا
لَا
نَسْأَلُكَ
رِزْقًا
نَّحْنُ
نَرْزُقُكَ
وَالْعَاقِبَةُ
لِلتَّقْوَى
Ailene (;ümmetine) namazı emret; kendin de ona sabırla devam et. Senden rızık
istemiyoruz; (aksine) biz seni rızıklandırıyoruz. Güzel sonuç; takvâ iledir.

 (Ta Ha, 20/132) عَنْ
عَائِشَةَ
أَنَّ
رَسُولَ
اللَّهِ (صعلم) قَالَ
سَدِّدُوا
وَقَارِبُوا
وَاعْلَمُوا
أَنْ لَنْ
يُدْخِلَ
أَحَدَكُمْ
عَمَلُهُ
الْجَنَّةَ
وَأَنَّ
أَحَبَّ
الْأَعْمَالِ إِلَى
اللَّهِ
أَدْوَمُهَا
وَإِنْ قَلَّ
(İşlerinizde) orta yolu tutunuz, dosdoğru olunuz. Biliniz ki, hiç biriniz ameli sâyesinde kurtuluşa eremez ve Allah (c.c.) için amellerin en sevimlisi az da olsa devamlı olanıdır. (Buhari, Rikak, 18; 5983) Hz. Aişe (r. anhâ) diyor ki: "Yanımda Benî Esed kabilesinden bir kadın vardı. Bu sırada Hz. Peygamber (s.a.v) içeri girdi ve: "Bu kimdir?" buyurdu. "Falancadır, geceleri hiç uyumaz, (ibadet yapar)" dedim. Resûlullah (s.a.v): "Sus, yeter! Size, tâkat getirebileceğiniz amel yaraşır. Siz (ibadet yapmaktan) usanmadıkça, Allah (c.c.) da (sevab vermekten) usanmaz. Allah (c.c.)'a en hoş gelen dinî amel, kişinin devamlı olarak yaptığı ameldir" buyurdu. (Buhârî, İman 32, Teheccüt 18; Müslim, Salâtu'l-Musâfirin 220-221 (785) Devamlı yapmamız gerekli olan ibadetlerden birisi ve en önemlisi namazdır. Aslında namaz bütün ibadetlerin başıdır. Dolayısıyla bütün ibadetlerin manasını ruhunda taşır ve hepsinden kendi üzerinde bir çizgi bulundurur. Namaz insanın Allah (c.c.)’la irtibatını temin eder Allah (c.c.)’ın lütuf ve ihsanı kulların amellerinden çok çok geniştir. Allah (c.c.)’ın rahmet ve cennetine kavuşabilmek için mü'’mine düşen, dürüstlükle amel ve duaya devam etmekten ibarettir. Olabildiğince dürüst ve mutedil bir dini yaşayış için gayret gösterilmeli, ifrat ve tefrite kaçılmamalıdır. Güzel bir sünneti ihya edip ona devam eden bir insanın, daha sonra bunu terketmesi, dinimizde hoş karşılanmamıştır. Çünkü bu durum ibadet hayatında ve iyi işler yapmakta ilerlemiş, kemâle yönelmışken, geri adım atmak ve mânevî yönden mertebe kaybetmektir. إِنَّ
اللّهَ لاَ
يُغَيِّرُ
مَا بِقَوْمٍ
حَتَّى
يُغَيِّرُواْ مَا

بِأَنْفُسِهِمْ Bir toplum inanç ve davranışlarını değiştirmedikçe, Allah (c.c.) da onların durumunu değiştirmes. (Ra'd, 13/11) ¡veya kötü bir hayat tarzını, nimet veya azâb içinde yaşamayı insanların kendileri hak eder. Allah (c.c.)’ın iradesine uygun bir hayatı, dürüst, iyi niyetli ve faziletli olmayı tercih edenlere, Cenâb-ı Hak huzurlu bir hayat lutfeder; onlara nimetlerini esirgmeden verir. Bu insanlar, inançlarını ve güzel hayat tarzlarını değiştirmedikçe, sahip oldukları nimetler ellerinden alınmaz. Bu gerçeği Allah (c.c.) Teâlâ Kur’an’ın bir başka âyetinde tekrar belirterek şöyle buyurur:

ذَلِكَبِأَنَّاللّهَلَمْيَكُمُغَيِّرًانِّعْمَةًأَنْعَمَهَاعَلَىقَوْمٍحَتَّىيُغَيِّرُواْمَابِأَنفُسِهِمْوَأَنَّاللّهَسَمِيعٌعَلِيمٌ Bu, bir millet, kendilerinde bulunanı (güzel ahlâk ve meziyetleri) değiştirinceye kadar, Allah (c.c.)’ın onlara verdiği nimeti değiştirmeyeceğinden böyedir. ¡(Enfâl 8/ 53) Bir toplum, ahlâkını bozarak kendisini değiştirir, iyi yanlarını terk edip kötü bir hayat tarzını benimsemeye başlarsa, o zaman Allah (c.c.) Teâlâ verdiği nimetleri ellerinden birer birer geri alır. Bir zamanlar sahip oldukları değerlere sırt çevirdikleri ve onları büsbütün yitirdikleri için onları cezalandırır. Başka milletlerin boyunduruğu altına sokarak ezer. (Riyazü-s Salihin Tercüme ve şerhi, Komisyon, s. 529, Erkam y.) İbadetler ahlakı güzelleştirdiği gibi insanı yüceltir. Yapmamız gereken ibadetleri samimi ve içtenlikle, riya kaçmadan, yalnız Rabbimizin rızasını gözeterek yapmalı; Yapa geldiğimiz güzel hasletleri terk etmemeli ve değiştirmemeliyiz. İnanç ve davranışlarımızı değiştirmek, akıbetimizi de değiştirecektir. Yapılan ibadetler kararlılıkla ve sürekli olarak yapılmalıdır. İbadetlerimizi Boşa Çıkarıcı İşlerden Koruyalım

وَلاَتَكُونُواْكَالَّتِينَقَضَتْغَزْلَهَامِنبَعْدِقُوَّةٍأَنكَاثًا¡ ¡İpliğini kuvvetlice büktükten sonra çouml;zen kadın gibi olmayınız. ¡(Nahl, 16/ 92) Âyet, bir işi yapınca sağlam ama yerli yerinde yapmayı, emeği boşa gidermemeyi

emrediyor. أُوْلَئِكَالَّذِينَلَيْسَلَهُمْفِيالآخِرَةِإِلاَّالنَّارُوَحَبِطَمَاصَنَعُواْفِيهَاوَبَاطِلٌمَّاكَانُواْيَعْمَلُونَ Ama onlar öyle kimselerdir ki âhirette onlar için ateşten başka bir şey yoktur ve yaptıklarının hepsi orada boşa çıkmıştır, amelleri hep bâtıl olmuştur! (Hud, 11/16) فَإِذَافَرَغْتَفَانصَبْ*وَإِلَىرَبِّكَفَارْغَبْ O halde boş kaldın mı, yine kalk (başka bir iş ve ibadetle) yorul. Ve ancak Rabbine yönel.(İnşirah, 94/7-8) İnsanın Yaratılış Gayesi Kulluktur أَيَحْسَبُالْإِنْسَانُأَنْيُتْرَكَسُدًى “İnsan kendisinin başıboş bırakılacağını mı sanır?” kıyamet 36 أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَاخَلَقْنَاكُمْ عَبَثًاوَأَنَّكُمْإِلَيْنَالَاتُرْجَعُونَ Sizi sadece boş yere yarattığımızı ve sizin hakikaten huzurumuza geri getirilmeyeceğinizi mi sandınız Mül’minun 115

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)